

אימון, העצמה וחינוך ילדים

הרב מוטי זולברג

יועץ חינוכי מוסמך, מדריך כשורי חיים ומוגנות
מחבר הספר "דע לך בני"

פרשת קרח

"וּפְדִיּוֹ מִבֶּן-חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה בְּעֶרְכָּךְ כֶּסֶף חֲמִשָּׁת שֶׁקֶלִים"

בגטו קרקוב, נולד בנו הבכור של ר' משה-לייבוש וייס. לא היה זה זמן של שמחה - הרחובות היו קפואים, הגרמנים הכריזו על האקציה הגדולה, ובתי הכנסת עמדו נעולים. ואף-על-פי-כן, כשאחזר ר' משה-לייבוש את בנו הרך לראשונה, חילמל בלחש: "הקדוש ברוך הוא נתן - הקדוש ברוך הוא ישמור".

שלושים יום חלפו. הגיע זמן פדיון הבן.

בגטו כולו לא היה כהן. הגרמנים גירשו את רובם, ורבים נספו כבר. ר' משה-לייבוש שאל את הרב הזקן שנותר בגטו, ר' אלימלך פרידמן, מה יעשה. הרב השיב בדממה כבדה: "חפש. אם יש כהן בעולם - מצא אותו".

ר' משה-לייבוש שמע שבגטו ורשה, במרחק של כמה מאות קילומטרים, ישנו זקן בשם ר' יצחק-אהרן הכהן פריד, שנותר בחיים עדיין. לנסוע לורשה - פירושו לצאת מהגטו ללא היתר, לסכן את חייו.

הוא יצא לפני עלות השחר. בכיסו - ניירות מזויפים שקנה בכמה פרוטות אחרונות, ובחגורה - חמשת מטבעות הכסף שקיבל מאביו ביום חתונתו. "אלה הם כסף פדיון", אמר לו אביו אז. "שמור עליהם." הוא שמר, שמונה שנים.

עשרה אנשים התכנסו בצהרי יום שישי, בחדרו הצר של הכהן. אנשים שלא ראו שמחה כבר שנתיים. ר' משה-לייבוש שלף מחגורתו את חמשת מטבעות הכסף - שחורות מהסתר אך שלמות - והניחן בידי הכהן.

הוא שב לקרקוב בשבת בלילה, שבור ועייף מכל עייפות שחווה בחייו. חנה-לאה פתחה את הדלת ושמה ידה על פיה. הוא נכנס, ישב ליד העריסה, ואמר לתינוק הישן בקול חרישי: "בנו של אברהם יצחק ויעקב - אתה פדוי".

ר' משה-לייבוש וייס נספה באושוויץ בתשרי תש"ד. חנה-לאה ובנה שרדו, עלו לארץ ישראל, והתיישבו בירושלים. הבן, שמו יוסף-אהרן, גדל, נשא אישה, והעמיד דורות של תורה. על מזוזת ביתו תלוי, עד היום, תיק קטן של עור - ובתוכו, חלופף בבד לבן, מטבע כסף אחד קטן שנשאר.